

De doop: een handeling met krachtige uitwerking in de hemel en op aarde

Door Lauris van Eekeren

Aanleiding

Ik wil het met jullie vandaag nadenken over de doop in water.

Het is nu alweer zo'n 5, 6, 7 jaar geleden denk ik dat ik ben gedoopt. Het was voor mij een zware bevalling om zover te komen. Maar het heeft in mijn leven de meest krachtige uitwerking op mijn geloof, mijn geestelijk leven gehad en ook hoe ik tegen mezelf aan mag kijken. Juist omdat ik in de praktijk heb ervaren wat een kracht er vanuit gaat wil ik er vanochtend over spreken.

Vooraf voor die mensen in ons midden die misschien nog niet gedoopt zijn en daar over denken. En als je al gedoopt bent om daar weer bij stil te staan. Want alhoewel wij de doop in water niet in onze naam hebben staan als gemeente (en dat hoeft ook niet) is de doop wel een van de fundamenten van ons geloof.

Wat ik niet wil doen is een complete studie over de doop. Wat ik wel wil doen is iets van de betekenis voor mij laten zien van de doop aan de hand van een drietal verhalen vanuit de Bijbel.

Wedergeboorte: geboorte uit water en geest

Want waar staat die doop in water nu eigenlijk voor? Er zijn boeken over vol geschreven. Ik wil er niet te ingewikkeld over doen. De doop is door God bedacht als een krachtig beeld van het opnieuw geboren worden uit God, ook wel genoemd de wedergeboorte. Je laat je oude leven met je zonden achter (in het water) door de redding van Jezus en staat op in een nieuw geestelijk leven met God. In de brief van Titus (hoofdstuk 3 vers 5) wordt dit het bad der wedergeboorte genoemd. Een koninklijk leven. Een leven in het licht.

En dit is ontzettend belangrijk dat we niet alleen geestelijk wedergeboren worden, maar dat we ons dan ook laten dopen met water. Ik lees met jullie hierover het evangelie van Johannes, hoofdstuk 3 vers 1-8 (NBV):

³ Zo was er een farizeeër, een van de Joodse leiders, met de naam Nikodemus. ² Hij kwam in de nacht naar Jezus toe. 'Rabbi,' zei hij, 'wij weten dat u een leraar bent die van God gekomen is, want alleen met Gods hulp kan iemand de wondertekeningen doen die u verricht.' ³ Jezus zei: 'Waarachtig, ik verzeker u: alleen wie opnieuw wordt geboren, kan het koninkrijk van God zien.' ⁴ 'Hoe kan iemand geboren worden als hij al oud is?' vroeg Nikodemus. 'Hij kan toch niet voor de tweede keer de moederschoot ingaan en weer geboren worden?' ⁵ Jezus antwoordde: '**Waarachtig, ik verzeker u: niemand kan het koninkrijk van God binnengaan, tenzij hij geboren wordt uit water en geest.**' ⁶ Wat geboren is uit een mens is menselijk, en wat geboren is uit de Geest is geestelijk. ⁷ Wees niet verbaasd dat ik zei dat jullie allemaal opnieuw geboren moeten worden.

Het voorbeeld van de doop van Jezus

En dat maakt Jezus zelf ook duidelijk. Het was ook het eerste wat hij deed. Ook Jezus liet zich dopen. Terwijl hij wel het minst dit nodig had! We lezen de geschiedenis hiervan in Mattheus 3: 13-17 (NBV):

¹³ Toen kwam Jezus vanuit Galilea naar de Jordaan om door Johannes gedoopt te worden. ¹⁴ Maar Johannes probeerde hem tegen te houden met de woorden: 'Ik zou door u gedoopt moeten worden, en dan komt u naar mij?' ¹⁵ **Jezus antwoordde: 'Laat het nu maar gebeuren, want het is goed dat we op deze manier Gods gerechtigheid vervullen.'** Toen stemde Johannes ermee in. ¹⁶ Zodra Jezus gedoopt was en uit het water omhoogkwam, opende de hemel zich voor hem en zag hij hoe de Geest van God als een duif op hem neerdaalde. ¹⁷ **En uit de hemel klonk een stem: 'Dit is mijn geliefde Zoon, in hem vind ik vreugde.'**

Drie onderdelen zijn hierin cruciaal:

1. Jezus doet de wil van zijn Vader, is gehoorzaam aan zijn Vader
2. God bevestigt na de doop zijn liefde ('commitment') aan zijn Zoon en zijn autoriteit (voor de mensen en voor de hemelse machten).
3. De Geest van God daalt na zijn doop op Jezus neer.

Als de doop het teken van de wedergeboorte is, waarom liet Jezus zich dan dopen? Hij was toch zonder zonde en verwekt door God zelf? Ja, dat klopt en toch liet Jezus zich dopen. Hij antwoordde op een vraag van Johannes hierover wat cryptisch; "we moeten alles doen wat God van ons wil" of in een andere vertaling "we moeten Gods gerechtigheid vervullen". Voor mij wordt hierin in elk geval duidelijk dat Jezus gehoorzaam is aan God **en** dat God wil dat hij zich ten overstaan van alle mensen (en de hemelse machten) laat dopen. En als Jezus dit dan doet bekrachtigt God, zijn Vader dat door uit de hemel dit bevestigen met de woorden "Dit is mijn geliefde Zoon, van wie ik houd" (of in andere vertalingen: in hem vind ik vreugde). Het is een soort openbare liefdesverklaring van Jezus en God aan elkaar. En wat werkt dat een kracht uit! Op aarde en in de hemel wordt duidelijk gemaakt dat Jezus en God bij elkaar horen en niet meer te scheiden zijn.

En net als bij Jezus geloof ik dat het elke keer feest in de hemel als iemand zich diepgaand aan God wil verbinden en dit bekrachtigt door zich te laten dopen. Ik geloof dat dan in de hemelen God ook over jou en mij uitspreekt of uitgesproken heeft: "Dit is mijn geliefde zoon of dochter. Ik houd van hem (of haar) en hij (of zij) hoort bij Mij". En je krijgt in de hemel witte kleren uitgereikt ten teken dat je heilig en rechtvaardig bent door jouw acceptatie van de redding van Jezus Christus. En de vijand (de duivel) heeft geen enkel recht op jou. Jij hoort voor altijd bij God, onze hemelse Vader.

En met zo'n getuigenis van God persoonlijk aan jou heb je een heel stevig geestelijk fundament, waar je de rest van je leven, en daar komt geen eind meer aan, op kan bouwen. Als je dat hebt dan lijkt je op de man die heeft gebouwd op de rots (Jezus) in plaats van op het zand (eigen kracht). En als de stormen komen in je leven en ook in je geloofsleven dan staat je huis stevig op die rots Jezus. Ik heb dat uit ervaring mogen merken. Ik had niet gedacht dat de doop zo'n geestelijke uitwerking had of zou hebben.

Je ziet in de Bijbel ook vaak dat na de doop in water, ook dat er een doop in de heilige geest volgt. Zo ook bij Jezus zelf. Op het moment dat Jezus gedoopt is daalt de geest van God als een duif op hem neer. Hiermee wordt ook weer duidelijk dat de doop een teken van een geestelijke wedergeboorte is. Door de doop in water kan vervolgens ook de geest van God meer in je gaan werken. Ook dat heb gemerkt dat dat geen theorie is, maar praktijk.

Het voorbeeld van de kamerheer van de koningin van Ethiopië

Nadat Jezus is gestorven en opgestaan, dopen zijn discipelen in opdracht van onze Heer zelf veel mensen in Jezus naam. En wij doen dat nog steeds. Het mooiste verhaal van iemand die gedoopt wordt voor mij in de Bijbel is de zogenoemde kamerheer van de koningin van Ethiopië. Dit verhaal staat in het boek Handelingen 8: 26-40 (NBV). We lezen daar twee passages van.

Allereerst vers 26-31: ²⁶ Een engel van de Heer zei tegen Filippus: 'Ga tegen de middag naar de verlaten weg van Jeruzalem naar Gaza.' ²⁷ Filippus deed wat hem gezegd werd en ging naar die weg toe. Daar kwam hij een Ethiopiër tegen, een eunuch, een hoge ambtenaar van de kandake, de koningin van Ethiopië, die belast was met het beheer van haar schatkist. Hij was in Jeruzalem geweest om daar God te aanbidden ²⁸ en zat nu op de terugweg in zijn reiswagen de profeet Jesaja te lezen. ²⁹ De Geest zei tegen Filippus: 'Ga naar die man daar in de wagen.' ³⁰ Filippus haastte zich naar hem toe en

hoorde hem de profeet Jesaja lezen, waarop hij vroeg: 'Begrijpt u ook wat u leest?' ³¹ De Ethiopiër antwoordde: 'Hoe zou dat kunnen als niemand mij uitleg geeft?' Hij nodigde Filippus uit om in te stappen en bij hem te komen zitten.

Wat mij hier eerst opvalt is dat de man naar Jeruzalem is gegaan om te aanbidden en tegelijk de schrift niet snapt. En dat is ook logisch. Hij mist nog de verlossing van Jezus in zijn leven, en hij mist nog de Geest van God in zijn leven die hem inzicht geeft. Hij roept dan ook uit: 'Hoe zou ik het weten als niemand mij wegwijs maakt?'. Goed dat de engel van de Heer Filippus heeft gestuurd en letterlijk en figuurlijk langs zij komt en een stukje op zijn weg meegaat en datgene uitlegt wat hij nodig heeft. Wat is het goed dat er iemand op je pad komt die in staat en bereid is je het evangelie te vertellen en uit te leggen! Iemand die geleid wordt door de Geest van God. Je misschien wel op andere d.w.z. Gods gedachten kan brengen. Heb je dat ook wel eens dat je denkt: 'dit kan geen toeval zijn'? Het is dan aan jou en mij om attent te zijn op en gehoorzaam te zijn aan de leiding van Gods Geest die ons naar plaatsen kan brengen waar wij van levensveranderende betekenis kunnen zijn voor ander mensen.

We lezen verder: 36-39 (NBV): ³⁶ Onderweg kwamen ze bij een plaats waar water was, en de eunuch zei: 'Kijk, water! Waarom zou ik niet gedoopt kunnen worden?' ³⁸ Hij liet de wagen stilstaan en beiden liepen het water in, zowel Filippus als de eunuch, waarna Filippus hem doopte. ³⁹ Toen ze uit het water kwamen, greep de Geest van de Heer Filippus en nam hem mee, en de eunuch zag hem niet meer, maar vervolgde zijn weg vol vreugde.

De kamerling voegt de daad bij het Woord. En zo hoort het ook! Als je overtuigd bent dat Jezus ook jouw redder is dan staan alle deuren open om dit nieuwe leven met Jezus in vreugde in te gaan.

De doop: een levensveranderende keus

Maar misschien ben je niet zo'n type als de kamerling die met passie en vreugde een spontane maar overtuigde keus voor God maakte en zich liet dopen. Ik heb bijvoorbeeld hier jaren over gedaan. Eerst was ik er niet van overtuigd dat ik het wel moest doen. Ik was immers als kind gedoopt? Toen ik overtuigd was geraakt dat het Gods bedoeling was om je als gelovige te laten dopen (en niet als kind) had ik een volgende barrière. Immers: ik had toch al belijdenis gedaan in mijn vorige gemeente? Het voelde mij voor mij en dat was absoluut integer dat ik het beeld van de waterdoop niet voor de vorm wilde doen. Vervolgens leidde God me ertoe - door het verhaal van de doop van Jezus - dat ik me toch liet dopen. Waarom? Omdat Hij dat van mij vroeg. Omdat Hij vroeg ook gehoorzaam te zijn, net als Jezus. "Omdat de gerechtigheid vervuld zou worden".

Toen ik overtuigd was geraakt dat ik me moest laten dopen duurde het vervolgens nog een tijd, doordat ik mijn ouders geen pijn wilde doen (die mij als kind hadden laten dopen) en bang was voor afwijzing. Totdat ik beseftte dat het tijd was om met te laten dopen en daarmee te laten zien dat God voor mij het belangrijkste is. Het gaat immers om de wil van God en niet om de wil van mensen (ook al zijn het je ouders, die ik overigens liefheb en respecteer).

Misschien zijn er hier mensen die ervan overtuigd zijn dat het goed is zich te laten dopen in water. En daarmee geestelijk een goed fundament in hun leven met God willen leggen. Hun levenshuis op de rots Jezus willen bouwen. Wacht er dan alsjeblieft niet zo lang mee als ik gedaan heb. Meld je na afloop of de komende weken en we gaan in gesprek met elkaar en zorgen ervoor dat je zo snel mogelijk kan laten dopen. Want God wil zich ook met jou helemaal verbinden.

Ik kan het je uit eigen ervaring alleen maar aanraden. Het is voor mijn geloofsleven levensveranderend geweest. Dat wens ik iedereen toe.

AMEN